

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKI FOND ZA PRIVATIZACIJU

Zagreb, studeni 2010.

SADRŽAJ

---

	stranica
I. PODACI O FONDU	2
Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
Financijski izvještaji	3
II. REVIZIJA ZA 2009.	10
Ciljevi i područja revizije	10
Metode i postupci revizije	10
Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2008.	10
Nalaz za 2009.	14
III. MIŠLJENJE	29

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Klasa: 041-01/10-04/4

Urbroj: 613-02-01-10-6

Zagreb, 26. studenoga 2010.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKOG FONDA ZA PRIVATIZACIJU ZA 2009.

Na temelju odredbi članka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 - pročišćeni tekst i 177/04), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Hrvatskog fonda za privatizaciju (dalje u tekstu: Fond) za 2009.

Revizija je obavljena u razdoblju od 25. kolovoza do 26. studenoga 2010.

Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

I. PODACI O FONDU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Fond je pravni slijednik Agencije Republike Hrvatske za restrukturiranje i razvoj i Hrvatskog fonda za razvoj. Osnovan je koncem 1992. na temelju Zakona o Hrvatskom fondu za privatizaciju (dalje u tekstu: Zakon), a danom upisa u sudski registar koncem ožujka 1993. počeo je obavljati djelatnost. Navedenim Zakonom utvrđeni su zadaci i poslovi Fonda, a odnose se na provođenje i dovršetak postupka privatizacije imovine koja je na temelju Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, privremeno prenesena Fondu, odnosno koja je na temelju drugih zakona i odluka, postala vlasništvo Republike Hrvatske i prenesena na Hrvatski fond za razvoj.

Fond ima svojstvo pravne osobe s pravima i obvezama propisanim Zakonom i statutom. Za svoj rad je odgovoran Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru. Fond obavlja stručne i upravne poslove koji su utvrđeni odredbama Zakona, a odnose se na: privatizaciju – prodaju dionica, udjela, stvari i prava i prijenos dionica bez naplate kada je to određeno Zakonom, upravljanje imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske kada je to određeno Zakonom ili odlukom Vlade Republike Hrvatske, pretvorbu društvenih poduzeća, upravljanje pravnim osobama u kojima Fond ima dionice i udjele, te druge poslove utvrđene Zakonom i statutom.

Tijelo upravljanja je Upravni odbor sastavljen od pet članova koje imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske. Do 30. listopada 2009. predsjednik Upravnog odbora bio je Damir Polančec. U vrijeme obavljanja revizije (listopad 2010.) predsjednik Upravnog odbora je Petar Čobanković, koji je imenovan Rješenjem Vlade Republike Hrvatske od 30. listopada 2009.

Za provedbu nadzora nad radom Fonda osnovan je Nadzorni odbor čiji su zadaci i poslovi utvrđeni odredbama Zakona i statuta. Odnose se na nadzor zakonitosti rada Fonda, razmatranje financijskog plana i godišnjeg izvješća o poslovanju Fonda, te nadzor ostvarivanja plana sredstava potrebnih za rad Fonda, kao i završni račun Fonda. Nadzorni odbor ima devet članova koje imenuje Hrvatski sabor. Četiri člana imenuju se iz reda zastupnika, a dva člana su ugledni financijski stručnjaci. Predsjednik odbora za gospodarstvo, razvoj i obnovu, predsjednik odbora za financije i državni proračun i predsjednik odbora za turizam, po položaju su članovi Nadzornog odbora. U srpnju 2010. imenovani su novi članovi Nadzornog odbora Fonda i održana konstituirajuća sjednica.

Predsjednik Fonda rukovodi, predstavlja i zastupa Fond, vodi poslovanje Fonda, provodi odluke, zaključke i druge akte tijela, odgovara za zakonitost rada Fonda, te obavlja druge poslove utvrđene odredbama Zakona i statuta. U vrijeme obavljanja revizije (listopad 2010.) predsjednik Fonda je Vedran Duvnjak, koji je imenovan Rješenjem Vlade Republike Hrvatske od 14. veljače 2008.

Za donošenje odluka o prodaji dionica, udjela i nekretnina, poslove razmatranja prijedloga zakona i drugih propisa, unapređenje rada i poslovanja, te pitanja od značaja za rad i funkcioniranje tijela i stručne službe Fonda, kao i druge poslove utvrđene statutom, odgovoran je Kolegij Fonda kojeg čine predsjednik, potpredsjednici i tajnik Fonda. Tijekom 2009. Kolegij Fonda nije održavan jer nisu imenovani potpredsjednici Fonda.

Prema Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu Fonda iz rujna 2004., određene su ustrojstvene jedinice Fonda i to: ured predsjednika, sektor prodaje, sektor pravnih poslova, sektor nekretnina i sektor financija. Navedeni sektori sastavljeni su od radno i funkcionalno povezanih službi i odjela, a njihov rad usklađuju, usmjeravaju i nadziru potpredsjednici Fonda.

Koncem 2009. u Fondu je bilo 176 zaposlenika.

Financijski izvještaji

Fond vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su Državnom uredu za reviziju u propisanom roku.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iskazanim u Izvještaju o prihodima i rashodima, ukupni prihodi su planirani u iznosu 269.536.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 140.391.255,00 kn, što je za 129.144.745,00 kn ili 47,9% manje od planiranih.

U tablici broj 1 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima za 2009.

Tablica broj 1

Planirani i ostvareni prihodi za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	900.000,00	1.053.262,00	117,0	0,8
2.	Prihodi od imovine	268.036.000,00	137.943.881,00	51,5	98,2
2.1.	Prihodi od financijske imovine	195.536.000,00	121.622.057,00	62,2	86,6
2.2.	Prihodi od nefinancijske imovine	72.500.000,00	16.321.824,00	22,5	11,6
3.	Drugi prihodi	600.000,00	1.394.112,00	232,4	1,0
	Ukupno	269.536.000,00	140.391.255,00	52,1	100,0

Prihodi u iznosu 140.391.255,00 kn se odnose na prihode od prodaje roba i pružanja usluga u iznosu 1.053.262,00 kn, prihode od imovine u iznosu 137.943.881,00 kn, te druge prihode u iznosu 1.394.112,00 kn.

Vrste i načini stjecanja prihoda i sredstava za djelatnost Fonda utvrđeni su odredbama Zakona i statuta Fonda. Fond ostvaruje prihode od sredstava ostvarenih prodajom ili zakupom državne imovine prenesene Fondu, sredstava koja su prenesena Fondu po okončanju stečajnog odnosno likvidacijskog postupka, od dividendi, od naknade za obavljanje usluga, prihoda ostvarenih vlastitim poslovanjem, te prihoda iz drugih izvora ostvarenih u skladu sa zakonima, propisima i aktima Fonda.

Sredstva za djelatnost Fonda čine: sredstva ostvarena prodajom dionica i udjela u trgovačkim društvima, krediti uzeti u zemlji i inozemstvu, namjenske dotacije iz državnog proračuna, sredstva ostvarena izdavanjem i prodajom vrijednosnih papira, sredstva koja se osiguravaju prema posebnim propisima, sredstva iz zajmova za određene namjene i drugih izvora.

Vrijednosno najznačajniji su prihodi od imovine ostvareni u iznosu 137.943.881,00 kn. Odnose se na prihode od financijske imovine u iznosu 121.622.057,00 kn, te prihode od nefinancijske imovine u iznosu 16.321.824,00 kn.

Prihodi od financijske imovine se odnose na prihode od prodaje dionica i udjela u iznosu 91.277.216,00 kn, prihode od dividendi u iznosu 17.270.367,00 kn, kamata u iznosu 4.702.904,00 kn, pozitivnih tečajnih razlika u iznosu 1.701.198,00 kn, te druge prihode od financijske imovine u iznosu 6.670.372,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, ukupni rashodi su planirani u iznosu 98.930.800,00 kn, a izvršeni su u iznosu 82.679.622,00 kn, što je za 16.251.178,00 kn manje od planiranih.

U tablici broj 2 daju se podaci o planiranim i izvršenih rashodima za 2009.

Tablica broj 2

Planirani i izvršeni rashodi za 2009.

u kn

Redni broj	Rashodi	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	39.227.400,00	33.406.822,00	85,2	40,4
2.	Materijalni rashodi	22.520.400,00	15.043.061,00	66,8	18,2
2.1.	Nakande troškova radnicima i druge naknade	1.320.000,00	1.203.965,00	91,2	1,5
2.2.	Rashodi za usluge	18.403.360,00	12.200.563,00	66,3	14,8
2.3.	Rashodi za materijal i energiju	1.688.040,00	1.369.871,00	81,2	1,6
2.4.	Drugi materijalni rashodi	1.109.000,00	268.662,00	24,2	0,3
3.	Rashodi amortizacije	3.000.000,00	838.921,00	28,0	1,00
4.	Financijski rashodi	31.797.000,00	32.980.689,00	103,7	39,9
5.	Donacije	180.000,00	15.000,00	8,3	0,0
6.	Drugi rashodi	2.206.000,00	395.129,00	17,9	0,5
	Ukupno	98.930.800,00	82.679.622,00	83,6	100,0
	Višak prihoda	0,00	57.711.633,00	-	-

Višak prihoda za 2009. iznosi 57.711.633,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodne godine iznosi 126.792.670,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 184.504.303,00 kn.

Rashodi ostvareni u iznosu 82.679.622,00 kn se odnose na rashode za zaposlene u iznosu 33.406.822,00 kn, financijske rashode u iznosu 32.980.689,00 kn, materijalne rashode u iznosu 15.043.061,00 kn, rashode amortizacije u iznosu 838.921,00 kn, druge rashode u iznosu 395.129,00 kn, te donacije u iznosu 15.000,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na rashode za zaposlene u iznosu 33.406.822,00 kn, financijske rashode u iznosu 32.980.689,00 kn, te rashode za usluge u iznosu 12.200.563,00 kn.

Rashodi za zaposlene izvršeni u iznosu 33.406.822,00 kn se odnose na bruto plaće u iznosu 27.866.627,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 4.823.002,00 kn, te druge rashode za zaposlene u iznosu 717.193,00 kn.

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu 32.980.689,00 kn. Vrijednosno značajniji se odnose na kamate po kreditima u iznosu 32.493.069,00 kn.

Rashodi za usluge izvršeni su u iznosu 12.200.563,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi u iznosu 3.626.939,00 kn se odnose na komunalne naknade i usluge čuvanja imovine kojom upravlja Fond i poslovne prostore Fonda, usluge pružanja pravne pomoći od strane sedam odvjetničkih ureda u iznosu 2.747.656,00 kn u skladu s zaključenim ugovorima, te usluge tekućeg i investicijskog održavanja turističkih objekata u iznosu 1.744.956,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2009., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 12.368.136.874,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2009.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2009.	31. prosinca 2009	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	259.199.578,00	313.083.699,00	120,8
2.	Financijska imovina	15.625.482.098,00	12.055.053.175,00	77,2
2.1.	Novčana sredstva i depoziti	819.124.868,00	559.776.868,00	68,3
2.2.	Potraživanja	125.370.704,00	129.041.306,00	102,9
2.3.	Dani zajmovi	1.565.021.770,00	907.370.193,00	58,0
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	13.115.964.756,00	10.458.854.579,00	79,7
2.5.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	0,00	10.229,00	-
	Ukupno imovina	15.884.681.676,00	12.368.136.874,00	77,9
3.	Obveze	3.582.500.354,00	3.948.710.248,00	110,2
3.1.	Obveze za rashode	1.655.524.428,00	1.113.536.844,00	67,3
3.2.	Obveze za vrijednosne papire, kredite i zajmove	1.804.730.172,00	1.808.786.111,00	100,2
3.3.	Odgodeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja	122.245.754,00	1.026.387.293,00	839,6
4.	Vlastiti izvori	12.302.181.322,00	8.419.426.626,00	68,4
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	15.884.681.676,00	12.368.136.874,00	77,9

Imovina iskazana na dan 31. prosinca 2009. u iznosu 12.368.136.874,00 kn se odnosi na financijsku imovinu u iznosu 12.055.053.175,00 kn i nefinancijsku imovinu u iznosu 313.083.699,00 kn. Vrijednosno najznačajnija je financijska imovina u iznosu 12.055.053.175,00 kn. Odnosi se na dionice i udjele u glavnici trgovačkih društava u iznosu 10.458.854.579,00 kn, dane zajmove u iznosu 907.370.193,00 kn, novčana sredstva i depozite u iznosu 559.776.868,00 kn, potraživanja u iznosu 129.041.306,00 kn, te rashode budućih razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu 10.229,00 kn.

Vrijednost dionica i udjela u glavnici trgovačkih društava koncem 2009. iskazana u iznosu 10.458.854.579,00 kn, manja je za 2.657.110.177,00 kn ili 20,3% u odnosu na prethodnu godinu, kada je iznosila 13.115.964.756,00 kn. Odnosi se na nominalnu vrijednost dionica nastalih pretvorbom u iznosu 5.001.047.176,00 kn, nominalnu vrijednost dionica društava nad kojima je pokrenut stečajni postupak u iznosu 2.825.393.134,00 kn, vrijednost rezerviranih dionica i udjela za naknadu bivšim vlasnicima u iznosu 2.038.316.372,00 kn, vrijednost rezerviranih dionica i udjela društava u stečaju u iznosu 334.363.644,00 kn, vrijednost ulaganja u banke u iznosu 228.291.260,00 kn, te vrijednost ulaganja u druga trgovačka društva u iznosu 31.442.993,00 kn.

Dani zajmovi u iznosu 907.370.193,00 kn se odnose na kratkoročne zajmove društvima koji su bili u financijskim poteškoćama u iznosu 414.928.667,00 kn, potraživanja od društva Hrvatske željeznice (dalje u tekstu: HŽ) u iznosu 319.414.579,00 kn, potraživanja od Ministarstva financija u iznosu 62.135.101,00 kn, potraživanje za dugoročne kredite u iznosu 55.378.871,00 kn, kredite i druga potraživanja preuzeta od Hrvatske poštanske banke u iznosu 47.515.927,00 kn, te dana jamstva u iznosu 7.997.048,00 kn. Zajmovi su odobreni na temelju odluka Upravnog odbora Fonda, prema odredbama Izmjena i dopuna statuta Fonda iz srpnja 2001., kojima je određeno da Fond između drugih obavlja i poslove davanja zajmova trgovačkim društvima. Na dan 31. prosinca 2009., potraživanja za dane kratkoročne zajmove u iznosu 414.928.667,00 kn se odnose na zajmove odobrene 24 društva tijekom 2009. i ranije, od čega su potraživanja od tri društva u iznosu 4.400.000,00 kn utužena.

Nefinancijska imovina u iznosu 313.083.699,00 se odnosi na proizvedenu dugotrajnu imovinu u iznosu 304.926.907,00 kn, neproizvedenu dugotrajnu imovinu u iznosu 7.609.543,00 kn, te nefinancijsku imovinu u pripremi 547.249,00 kn.

U okviru proizvedene dugotrajne imovine, vrijednosno najznačajnija je vrijednost građevinskih objekata u iznosu 302.236.312,00 kn. Odnose se na nekretnine prenesene Fondu na temelju članka 47. Zakona o pretvorbi, nekretnine stečene nakon okončanja stečajnog postupka i likvidacije u iznosu 242.748.485,00 kn, te poslovne objekte Fonda u iznosu 59.487.827,00 kn.

Obveze u iznosu 3.948.710.248,00 kn se odnose na obveze za kredite i zajmove u iznosu 1.808.786.111,00 kn, za rashode u iznosu 1.113.536.844,00 kn, te odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućih razdoblja u iznosu 1.026.387.293,00 kn.

Obveze za kredite i zajmove u iznosu 1.808.786.111,00 kn odnose se na obveze prema Ministarstvu financija u iznosu 1.405.717.170,00 kn, za kratkoročne kredite u iznosu 229.400.928,00 kn, te za dugoročne kredite u iznosu 173.668.013,00 kn.

Obveze za zajmove u iznosu 1.405.717.170,00 kn se odnose na obveze prema Ministarstvu financija za naplaćena jamstva za otplatu kredita koje je Fond uzeo kod preuzimanja rizičnih potraživanja društva Hrvatska poštanska banka d.d. u iznosu 734.874.662,00 kn, naplaćena jamstva pet banaka u iznosu 630.830.877,00 kn, naplaćena jamstva po kreditu koji je jedna banka odobrila društvu u sanaciji u iznosu 14.528.906,00 kn, te uplaćenu dokapitalizaciju društva Hrvatska poštanska banka d.d. u iznosu 25.482.725,00 kn. Obveze prema Ministarstvu financija su dospjele. U više navrata slani su dopisi Ministarstvu financija za organiziranje sastanka na kojem bi se usuglasio način podmirenja obveza.

Obveze za kratkoročne kredite iskazane koncem 2009. u iznosu 229.400.928,00 kn odnose se na obveze prema tri poslovne banke.

Tijekom 2009. Fond se zadužio kod jedne poslovne banke u iznosu 79.000.000,00 kn.

S poslovnim bankom u rujnu i studenome 2009. zaključena su dva dodatka ugovora o kratkoročnim kreditima, zaključenima u rujnu i studenome 2008. Dodacima ugovorima, utvrđene su obveze prema banci u ukupnom iznosu 79.000.000,00 kn, te je produžen rok povrata kredita prema jednom dodatku ugovora uz obročnu otplatu do kolovoza 2010., a prema drugom dodatku ugovora do listopada 2010. Na koncu 2009. obveze po kreditima ukupno su iznosile 68.997.749,00 kn.

Druga banka odobrila je Fondu u travnju 2008. kredit u iznosu 95.000.000,00 kn čija je bila namjena isplata zajma jednom trgovačkom društvu. Ugovoren je rok povrata kredita do konca lipnja 2008. uz kamatnu stopu 8,0% godišnje. U srpnju 2008. zaključen je dodatak ugovoru kojem je produžen rok povrata kredita do konca lipnja 2009. Dodatkom ugovoru iz lipnja 2009. produžen je rok povrata kredita do konca lipnja 2010. uz kamatnu stopu 8,4%, te je izvršena konverzija kunskog kredita u EUR uz valutnu klauzulu. Na koncu 2009. obveze po kreditu iznosile su 95.204.568,00 kn. Dodatkom ugovoru iz srpnja 2010. produžen je rok povrata kredita do početka studenoga 2010.

Treća banka odobrila je Fondu tijekom 2009. dva kredita u ukupnom iznosu 90.493.421,00 kn, od čega je iskorišteno 65.493.421,00 kn. Namjena kredita je zatvaranje potraživanja koja je banka imala od Fonda na temelju ranije zaključenih ugovora o kreditu. Utvrđen je rok povrata kredita do konca srpnja 2010., odnosno do konca 2010. Na koncu 2009. obveze po kreditima iznosile su 65.198.611,00 kn.

Obveze za dugoročne kredite u iznosu 173.668.013,00 kn odnose se na obveze prema poslovnim bankama, a obuhvaćaju obveze prema inozemnoj banci u iznosu 140.561.107,00 kn, poslovnoj banci za dugoročni kredit s valutnom klauzulom u iznosu 21.101.006,00 kn, te Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak u iznosu 12.005.900,00 kn.

Obveze prema inozemnoj banci u iznosu 87.158.395,00 kn nastale su otkupom dionica društva koje je u svom portfelju imala banka i društvo u njenom vlasništvu. Otkup dionica obavljen je na temelju zaključka Vlade Republike Hrvatske iz srpnja 2003., kojim su utvrđene mjere financijske konsolidacije i privatizacije industrijsko - poljoprivrednog kombinata Osijek. Prihvaćen je model nagodbe Fonda i inozemne banke, prema kojem Fond otkupljuje dionice društva koje u svom portfelju ima banka i društvo u njenom vlasništvu. Nadalje je utvrđeno da će Fond otkupiti potraživanja koja poslovna banka ima od tri društva, koja su bila u sastavu industrijsko - poljoprivrednog kombinata u ukupnom iznosu 155.628.081,00 kn.

Na temelju suglasnosti Vlade Republike Hrvatske od 10. srpnja 2003., Fond je koncem srpnja 2003. s inozemnom bankom zaključio ugovor o dugoročnom kreditu u iznosu 20.674.288,16 EUR, što je u kunskoj protuvrijednosti koncem 2006. iznosilo 151.889.188,00 kn. Ugovoren je rok povrata kredita sedam godina, kamatna stopa 5,0% godišnje i jednokratna naknada u visini 0,25%. Prvi obrok dospijevao je početkom listopada 2006., a posljednji dospijeva početkom listopada 2013. Koncem 2009. iskazana je obveza prema inozemnoj banci u iznosu 87.158.395,00 kn.

Obveza prema istoj banci u iznosu 53.402.712,00,00 kn nastala je na temelju preuzetog duga društva iz Vinkovca. Vlada Republike Hrvatske donijela je u travnju 2005. Odluku o vlasničkom restrukturiranju i financijskoj konsolidaciji društva, te u ožujku 2007. i srpnju 2008. Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o vlasničkom restrukturiranju i financijskoj konsolidaciji društva. Prema Odluci Vlade Republike Hrvatske utvrđena je obveza Republike Hrvatske-Fonda da u temeljni kapital društva unese svoja potraživanja na temelju preuzimanja obveze vraćanja kredita po Ugovoru o kreditnom poslu s inozemstvom.

Na temelju Ugovora o preuzimanju duga iz travnja 2009. zaključenog između banke (vjerovnik), društva (dužnik) i Fonda (preuzimatelj duga), Fond je preuzeo dug u iznosu 9.581.460,55 EUR, kojeg je društvo imalo prema banci na temelju ranije zaključenih ugovora o kreditu. Fond je preuzeo otplatu kredita koji se vraća u mjesečnim obrocima u iznosu 64.146 EUR. Na koncu 2009. obveze prema banci iznosile su 53.402.712,00 kn.

Obveze u iznosu 12.005.900,00 kn nastale su na temelju ugovora o preuzimanju duga koji je zaključen u lipnju 2009. između Fonda, društva i Hrvatske banke za obnovu i razvitak. Fond se obvezao preuzeti dug društva u iznosu 1.696.256,51 EUR, kojeg je društvo imalo prema banci na temelju ranije zaključenog ugovora o kreditu. Fond je s društvom zaključio 27. srpnja 2009. ugovor o unosu prava potraživanja u temeljni kapital društva. Rješenje Trgovačkog suda u Osijeku o povećanju temeljnog kapitala doneseno je 15. veljače 2010.

Obveze prema poslovnoj banci u iznosu 21.101.006,00 kn odnose se na obveze za dugoročni kredit. Na temelju zaključka Vlade Republike Hrvatske iz travnja 2002., zaključen je u svibnju 2002. s poslovnom bankom ugovor o ustupanju potraživanja, kojim su Fondu prenesena potraživanja banke od jednog trgovačkog društva, u kunsnoj protuvrijednosti 6.322.299,64 EUR, 396.182,92 USD i 38.802.942,00 kn. Za prijenos potraživanja ugovorena je naknada u iznosu 55.700.000,00 kn. Za podmirenje ugovorene naknade poslovna banka je odobrila dugoročni kredit u iznosu 55.700.000,00 kn. Ugovor o dugoročnom kreditu s valutnom klauzulom zaključen je u svibnju 2002. Ugovorena je kamatna stopa tromjesečni LIBOR za EUR + 2,0% godišnje i rok otplate 10,5 godina, s počekom dvije i pol godine. Fond uredno podmiruje obveze po navedenom kreditu. Tijekom 2009. na ime obroka uplaćeno je 7.719.889,00 kn.

Obveze za rashode u iznosu 1.113.536.844,00 kn se odnose na obveze za uplaćene ponudbene garancije i druge obveze u iznosu 1.107.679.034,00 kn, za radnike u iznosu 2.719.400,00 kn (plaća za prosinac 2009.), financijske rashode u iznosu 2.213.767,00 kn, te obveze za materijalne rashode (prema dobavljačima) u iznosu 924.643,00 kn.

Obveze za uplaćene ponudbene garancije i druge obveze u iznosu 1.107.679.034,00 kn se odnose na obveze prema HZMO u iznosu 1.083.385.601,00 kn, društvu HŽ u iznosu 15.359.894,00 kn, Ministarstvu financija u iznosu 4.226.814,00 kn, ponudbene garancije u iznosu 4.454.727,00 kn, Ministarstvu gospodarstva u iznosu 129.873,00 kn, te druge obveze u iznosu 122.125,00 kn.

Tijekom 2008. Fond je u poslovnim knjigama iskazao obveze prema HZMO u iznosu 1.083.385.601,00 kn. Na temelju prijedloga Državnog ureda za reviziju, u Fondu je održan sastanak s predstavnicima HZMO, radi usklađenja međusobnih potraživanja i obveza, te je donesen zaključak da Fond prihvaća izvještaj HZMO o stanju potraživanja s osnove zamjene i prijenosa dionica između Fonda i HZMO i za prodane dionice za pokriće kapitalnih izdataka. Obveze u iznosu 1.083.385.601,00 kn odnose se na više ustupljenu nominalnu vrijednost dionica i udjela pri međusobnoj zamjeni dionica u razdoblju od 1994. do 2000. u iznosu 914.571.639,00 kn te na prodaju dionica iz portfelja, za pokriće kapitalnih izdataka, putem Varaždinskog tržišta vrijednosnica u iznosu 168.813.962,00 kn.

Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja u iznosu 1.026.387.293,00 kn se odnose na naplatu prihoda od dividendi, prodaje nekretnina, obročne prodaje dionica, zakupnine, te kamata. Iskazani su prihodi koji se odnose na buduće razdoblje i dospjeli nenaplaćeni prihodi poštujući načelo opreznosti.

Vlastiti izvori u iznosu 8.419.426.626,00 kn se odnose na vlastite izvore u iznosu 8.234.922.323,00 kn, te višak prihoda u iznosu 184.504.303,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2009.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije bili su:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i poslovnih knjiga,
- analizirati ostvarenje prihoda, rashoda i plana,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Fonda.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa, te dokumentacija i informacije o poslovanju Fonda. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa.

Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodne godine, te s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige, te dokumentacija koja služi kao dokaz o nastalim poslovnim događajima (ugovori, sporazumi, izvodi, računi, temeljnice, narudžbenice, zapisnici i druga dokumentacija).

Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za vrijednosno značajnije stavke na pojedinim računima obavljeno je detaljno testiranje, a vrijednosno manje značajne stavke testirane su putem uzorka. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Provjerena je računska točnost izvornih dokumenata i računovodstvenih evidencija. Pribavljena su obrazloženja i potvrde odgovornih osoba za informacije zabilježene u računovodstvenim i drugim evidencijama. Obavljeno je više razgovora s koordinadorima pojedinih sektora, te drugim zaposlenicima odgovornima za pojedina poslovna područja.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2008.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Fonda za 2008., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Fondu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2008. dani su sljedeći nalozi, preporuke i mišljenja.

Državni ured za reviziju je naložio uspostavu sustava unutarnjih kontrola u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, te obavljanje unutarnjeg nadzora u skladu s Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu. Naloženo je donošenje godišnjeg programa rada u skladu s Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Fonda.

Također je naložen obračun zakupnine u skladu s odredbama ugovora, evidentiranje prihoda od prodaje dionica i udjela i prihoda od zakupnine, te potraživanja u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Vezano uz javnu nabavu, Državni ured za reviziju je naložio nabavu roba i usluga u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, te pratiti izvršenje ugovora o javnoj nabavi. Naloženo je plaćanje paušalne naknade odvjetničkom društvu na temelju ispostavljenih računa iz kojih je vidljivo koje su usluge obavljene. Nadalje, Državni ured za reviziju je naložio usklađenje podataka o broju i vrijednosti dionica i udjela u portfelju Fonda, iskazanih u pomoćnim evidencijama i poslovnim knjigama, te obavijestiti Vladu Republike Hrvatske o provedbi zaključaka vezanih uz prijenos dionica i udjela iz portfelja državnih imatelja na upravljanje Fondu. Također je naloženo dostavljati podatke o imovini u vlasništvu Republike Hrvatske, Središnjem držanom uredu za upravljanje državnom imovinom, preispitati opravdanost davanja novih zajmova društvima koja nisu u mogućnosti podmiriti dospjele obveze, utvrđivanje kriterija za odobravanje zajmova trgovačkim društvima, poduzimanje mjera naplate potraživanja od društva Hrvatske željeznice, te poduzimanje aktivnosti za podmirenje obveza prema Ministarstvu financija. S obzirom da Fond ima istodobno iskazana potraživanja prema Ministarstvu financija naložen je međusobni prijeboj potraživanja i obveza. Također, Državni ured za reviziju je naložio racionalnije upravljanje sredstvima. te je mišljenja da Fond nije trebao oročavati sredstva istodobno dok ima obveze prema drugim subjektima.

Osim navedenog, Državni ured za reviziju je predloženi Fondu donošenje operativnog plana kojim će se predvidjeti privatizacija društava iz državnog portfelja u primjerenom roku, te donošenje strategije privatizacije društava iz portfelja Fonda. Također je predloženo u suradnji sa Središnjim državnim uredom za upravljanje državnom imovinom, Državnom agencijom za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, Ministarstvom financija i drugim državnim imateljima dionica, sastaviti prijedloge objedinjavanja državnog portfelja kojim bi upravljalo jedno tijelo u državnom vlasništvu, s ciljem dobivanja točnih i pouzdanih podataka o broju i vrijednosti društava u vlasništvu Republike Hrvatske, te osiguranja preduvjeta za učinkovitije upravljanje i privatizaciju navedenih društva. Nadalje je predloženo isplaćivati naknade zaposlenima za prijevoz na posao i s posla u visine cijene mjesečne karte.

Revizijom za 2009. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno, a koji su u postupku izvršenja.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

- Godišnji program rada za 2010. usvojio je Upravni odbor Fonda u srpnju 2010.
- Fond je u poslovnim knjigama za 2009. evidentirao sredstva ostvarena prodajom dionica i udjela iz portfelja Fonda na računima prihoda od imovine u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.
- Tijekom 2009. uveden je informatički program putem kojeg se prati izvršenje zaključenih ugovora.
- Tijekom 2009. s odvjetničkim društvima zaključeni su ugovori o zastupanju prema kojima je ugovoreno plaćanje na temelju ispostavljenog računa u skladu s Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika.

- U rujnu 2010. Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom dostavljeni su podaci o imovini u vlasništvu Republike Hrvatske prema rješenjima Općinskih sudova iz 2008.
- Početkom 2009. Fond je raskinuo dva ugovora o oročenom depozitu, a jedan ugovor o oročenom depozitu s poslovnom bankom nije moguće raskinuti, jer je oročeni depozit sredstvo osiguranja povrata kredita, koji je banka odobrila Fondu.
- Naknade za prijevoz na posao i s posla u 2010. isplaćuju se u visini cijene mjesečne karte.

Nalozi i preporuke u postupku izvršenja:

- U vezi uspostave sustava unutarnjih financijskih kontrola, obavljanja unutarnjeg nadzora u skladu s Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu, te donošenja godišnjeg programa rada, predsjednik Fonda je dao nalog da se uspostavi sustav unutarnjih financijskih kontrola u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru. Donesen je zaključak da je potrebno izmijeniti Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu Fonda, na način da se organizira posebna jedinica unutarnje revizije. Plan rada unutarnjeg nadzora, te program rada Fonda sastavljeni su za 2010.
- U vezi obračuna i naplate zakupnine u skladu s odredbama ugovora, Fond je Općinskom sudu u Pazinu podnio tužbu radi naplate potraživanja zakupnine u iznosu 2.304.192,00 kn, uvećane za iznos zakonske zatezne kamate (na dan 22. veljače 2008.). Sud je u prosincu 2009. odbio tužbeni zahtjev bez obrazloženja presude. U travnju 2010., podnesena je tužba protiv zakupnika za naplatu potraživanja za zakupnine (za 2007., 2008. i 2009.) uvećanih za iznos zakonske zatezne kamate do naplate potraživanja. U srpnju 2010., Upravni odbor Fonda je donio odluku kojom se stručne službe Fonda zadužuju, ukoliko sud odbije prvo postavljene tužbeni zahtjev za naplatu potraživanja (koji iznos će biti utvrđen vještačenjem), da mirnim putem (izvansudskom nagodbom) pokušaju riješiti navedena potraživanja
- Fond usklađuje podatke o broju i vrijednosti dionica i udjela u portfelju Fonda, a razlike iskazane u pomoćnim evidencijama, poslovnim knjigama i registru Središnjeg klirinško depozitarnog društva, su iz ranijih godina i usklađuju se ovisno o prikupljenoj dokumentaciji i suradnji društava.
- Fond je poduzimao aktivnosti i mjere u vezi provedbe Zaključaka Vlade Republike Hrvatske o prijenosu dionica i udjela drugih državnih imatelja na gospodarenje Fondom. Na prijedlog Fonda u travnju 2010., Vlada Republike Hrvatske je donijela novi zaključak kojim zadužuje imatelje dionica i udjela da s Fondom zaključe ugovor ili dodatak ugovoru o gospodarenju, te prenesu Fondom na gospodarenje dionice i udjele društava kojih su imatelji.
- Strategija privatizacije društava iz državnog portfelja, te modeli privatizacije odrediti će se nakon osnivanja Agencije za upravljanje državnom imovinom i donošenja Zakona o upravljanju državnom imovinom.

- Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja je (svojim očitovanjem iz prosinca 2009. o pozajmicama odobrenim od strane Fonda bez odobrenja Agencije), upozorila Fond da se radi o nezakonitim potporama, te je Fond u obvezi zatražiti od Agencije naknadno odobrenje danih potpora u skladu s odredbama Zakona o državnim potporama. Upravni odbor Fonda je u veljači 2010. donio Odluku kojom se stručne službe Fonda zadužuju da prije upućivanja zahtjeva društava za nove pozajmice na odlučivanje, obavijeste uprave društava da Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja dostave Plan restrukturiranja. Fond će nakon očitovanja spomenute Agencije razmatrati zahtjeve društava. Pozitivno mišljenje Agencije o Planu restrukturiranja je kriterij opravdanosti odobravanja zajma pojedinom društvu.
- U vezi poduzimanja mjera naplate potraživanja od društva Hrvatske željeznice, tijekom 2003. i 2004. održani su sastanci s predstavnicima društva Hrvatske željeznice nakon čega je Fondu dostavljen popis imovine društva Hrvatske željeznice koja nije u funkciji njihove osnovne djelatnosti (nekretnine i dionice deset društava). Nekretnine nisu pravno i zemljišno knjižno sređene, te se ne mogu prodati. Fond je obavio prodaju dionica jednog društva u vlasništvu društva Hrvatske željeznice, kojima je Fond raspolagao na temelju Ugovora o gospodarenju dionicama. Sredstva od prodaje dionica Fond je zadržao na ime namirenja potraživanja, te od društva Hrvatske željeznice zatražio suglasnost o prijeloju potraživanja, što nije prihvaćeno.
- Fond će poduzeti aktivnosti podmirenja obveza prema Ministarstvu financija, te će predložiti prijeloj međusobnih potraživanja i obveza.

Fond je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2009.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: sustav unutarnjih financijskih kontrola, djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih financijskih kontrola, financijski plan, prihode, rashode, imovinu, te obveze.

1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola

1.1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, Pravilnikom o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru i Pravilnikom o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna. Fond nije uspostavio i razvio sustav financijskog upravljanja i kontrola u skladu s navedenim propisima.

Unutarnji nadzor Fonda organiziran je kao ustrojstvena jedinica u okviru ureda predsjednika Fonda. Prema odredbama Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Fonda iz rujna 2004., unutarnji nadzor je u nadležnosti tajnika Fonda, a obavlja poslove kontrole unutarnjeg poslovanja, utvrđivanja zakonitosti trošenja sredstava, kontrolira radnu stegu, predlaže predsjedniku Fonda podnošenje prijave protiv odgovornih osoba, te surađuje s drugim odjelima, službama i sektorima Fonda. Unutarnji nadzor ima tri zaposlenika. Tijekom 2009. unutarnji nadzor je obavljao poslove dostave očitovanja prema zahtjevima Državnog odvjetništva vezano uz otklanjanje nepravilnosti opisanih u izvješćima o reviziji pretvorbe i privatizacije koje je obavljao Državni ured za reviziju, pribavljena je dokumentacija u vezi pojedinih predmeta na zahtjev Ministarstva unutarnjih poslova, a obavljani su i poslovi očitovanja na razna izvješća. Poslove predviđene Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu, koji se odnose na kontrolu poslovanja i zakonitost trošenja sredstava, unutarnji nadzor nije obavljao tijekom 2009. Plan i program rada unutarnjeg nadzora za 2009. nije donesen. U veljači 2010. je donesen plan i program rada unutarnjeg nadzora za 2010.

Za provedbu nadzora nad radom Fonda osnovan je Nadzorni odbor čiji se zadaci i poslovi odnose na nadzor zakonitosti rada, razmatranje financijskog plana i godišnjeg izvješća o poslovanju Fonda, nadzor ostvarivanja plana sredstava potrebnih za rad Fonda i završni račun Fonda. Sjednice Nadzornog odbora trebaju se održavati prema potrebi, a najmanje jednom mjesečno. Tijekom 2009. nije održana ni jedna sjednica nadzornog odbora. Također, Hrvatskom saboru nije dostavljeno izvješće o radu Fonda.

Državni ured za reviziju nalaže uspostavu sustava unutarnjih kontrola u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru i drugim provedbenim propisima koji određuju ovo područje. Također nalaže obavljanje unutarnjeg nadzora u skladu s Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu.

1.2. *U vezi uspostave sustava unutarnjih financijskih kontrola, Fond navodi da je na temelju nalaza Državnog ureda za reviziju za 2008., dan nalog da se uspostavi unutarnja financijska kontrola i nadzor u skladu sa Zakonom o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, Pravilnikom o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna, i Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru.*

Zaključeno je da je potrebno promijeniti Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu Fonda, na način da se organizira posebna jedinica unutarnje revizije zadužena za unutarnju financijsku kontrolu i nadzor, a čija organizacija kao i izmjene potrebnih općih akata Fonda su u pripremi.

Koncem 2009. naloženo je unutarnjem nadzoru da donese Plan rada unutarnjeg nadzora za 2010. koji sadrži i nadzor poslovanja i zakonitost trošenja sredstava, a primjenjuje se u 2010. Time se obavljaju poslovi unutarnjeg nadzora predviđeni Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu.

U vezi rada Nadzornog odbora, Fond navodi da je izvijestio Hrvatski sabor o potrebi imenovanja Nadzornog odbora, da je Hrvatski sabor u srpnju 2010. donio Odluku o imenovanju članova Nadzornog odbora Fonda, a tijekom 2010. održane su dvije sjednice.

2. Financijski plan

- 2.1. Financijskim planom za 2009. planirani su prihodi u iznosu 269.536.000,00 kn, a odnose se na prihode od financijske imovine u iznosu 195.536.000,00 kn, nefinancijske imovine u iznosu 72.500.000,00 kn, prodaje roba i pružanja usluga u iznosu 900.000,00 kn, te druge prihode u iznosu 600.000,00 kn.

Rashodi su planirani u iznosu 98.930.800,00 kn, od čega se na rashode za zaposlene odnosi 39.227.400,00 kn, financijske rashode 31.797.000,00 kn, materijalne rashode i usluge 22.520.400,00 kn, te druge rashode 5.386.000,00 kn.

Odluku o davanju suglasnosti na financijski plan i izmjene i dopune financijskog plana Fonda za 2009., donio je Hrvatski sabor u prosincu 2008., te travnju 2009.

Odluku o davanju suglasnosti na godišnji izvještaj o izvršenju financijskog plana Fonda za 2009., donio je Hrvatski sabor u svibnju 2010.

Prihodi Fonda za 2009. ostvareni su u iznosu 140.391.255,00 kn, što je za 129.144.745,00 kn ili 47,9% manje od plana. Odnose se na prihode od prodaje roba i pružanja usluga u iznosu 1.053.262,00 kn, prihode od imovine u iznosu 137.943.881,00 kn, te druge prihode u iznosu 1.394.112,00 kn.

Rashodi Fonda za 2009. ostvareni su u iznosu 82.679.622,00 kn, što je za 16.251.178,00 kn ili 16,4% manje od plana. Odnose se na rashode za zaposlene u iznosu 33.406.822,00 kn, financijske rashode u iznosu 32.980.689,00 kn, materijalne rashode u iznosu 15.043.061,00 kn, rashode amortizacije u iznosu 838.921,00 kn, druge rashode u iznosu 395.129,00 kn, te donacije u iznosu 15.000,00 kn.

Prema navedenim podacima, ostvareni prihodi su značajno manji od planiranih te je Fond trebao utvrditi razloge odstupanja između ostvarenih i planiranih prihoda te u skladu s utvrđenim donijeti izmjene plana prihoda.

Državni ured za reviziju nalaže praćenje ostvarenja plana, te donošenje izmjena plana u slučaju kada se prihodi i rashodi ne ostvaruju u skladu s planiranim.

- 2.1. *Fond je prihvatio nalog Državnog ureda za reviziju, te se obvezao pratiti ostvarenje plana, kao i donijeti izmjene plana u slučaju kada se iz objektivnih razloga prihodi i rashodi ne ostvaruju u skladu s planiranim.*

Vezano za ostvarenje plana prihoda Fonda za 2009., Fond navodi da se najveće odstupanje u vezi planiranih i ostvarenih prihoda odnosi na prihode od nefinancijske imovine, koji su planirani u iznosu 72.500.000,00 kn, a ostvareni u iznosu 16.321.824,00 kn. Prihodi su ostvareni manje od planiranih, jer nije bilo zainteresiranih ponuditelja na objavljene oglase za prodaju nekretnina. Također navodi da su manje ostvareni prihodi od prodaje dionica i udjela, dividendi i stečaja. Naplata prihoda od dividendi ovisi o rezultatima poslovanja društava, a prihodi od stečaja vezani su uz okončanje stečajnih postupaka u društvima.

3. Prihodi

3.1. Prihodi Fonda su planirani u iznosu 269.536.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 140.391.255,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji su prihodi od imovine ostvareni u iznosu 137.943.881,00 kn. Odnose se na prihode od financijske imovine u iznosu 121.622.057,00 kn, te prihode od nefinancijske imovine u iznosu 16.321.824,00 kn.

U okviru prihoda od financijske imovine ostvareni su prihodi od dividendi u iznosu 17.270.367,00 kn, od čega se na uplate za tekuću godinu odnosi 15.256.527,00 kn, a na uplate iz ranijih godina 2.013.840,00 kn. Prema podacima Fonda, 69 društava u kojima Fond ima dionice i udjele je u 2009. dijelilo dividendu za 2008. Vrijednosno najznačajnija dividenda u iznosu 7.006.086,00 kn se odnosi na uplatu jednog dioničkog društva iz Dubrovnika.

Potraživanja za dividende koncem 2009. iznosila su 6.571.563,00 kn. Odnose se na potraživanja za dividende iz ranijih godina od 17 društava. Radi naplate navedenih potraživanja u iznosu 6.569.721,00 kn poduzete su mjere odnosno podnesena utuženja.

Sektor prodaje zadužen je, između ostalog, za sudjelovanje u radu skupština društava iz portfelja Fonda, te izvješćivanje nadležnog sektora Fonda o odlukama skupština društava iz portfelja vezanim za isplatu dividende.

Za prikupljanje zapisnika sa sjednica skupštine i druge dokumentacije radi naplate dividende, obradu i pripremu podataka za evidentiranje potraživanja s osnova dividende, upućivanje zahtjeva za naplatom, praćenje uplata te izradu izvješća o potraživanju i naplati dividende zadužen je Sektor financija.

U većini slučajeva Sektor prodaje izvješćuje Sektor financija o odlukama skupština društava iz portfelja vezanim za isplatu dividende nakon što je dividenda već uplaćena. Tabela pregled društava u portfelju Fonda sadrži podatke o društvima iz portfelja Fonda, datum održavanja skupštine, punomoćnika i broj dionica Fonda, ali ne sadrži podatke o visini ostvarene dividende koju Fond potražuje. Osim navedenog, potrebno je prikupiti zapisnike i odluke skupština o raspodjeli dobiti kako bi se osigurali uvjeti za praćenja pravodobne i potpune naplate potraživanja Fonda.

Revizijom je utvrđeno da nije uspostavljena dovoljna suradnja između Sektora prodaje i Sektora financija. Državni ured za reviziju je mišljenja da je navedena suradnja potrebna kako bi se temeljem pravodobno dostavljenih informacija u što kraćem roku naplatila potraživanja s osnova dividendi. Nadalje, Državni ured za reviziju nalaže uspostaviti cjelovitu bazu podataka (evidenciju) koja bi sadržavala podatke potrebne za praćenje i poduzimanje mjera u svrhu pravodobne naplate ostvarene dividende.

Odredbama članka 223. Zakona o trgovačkim društvima, određeno je da dioničari stječu prema društvu tražbine na isplatu dividende istekom dana kada je zaključena glavna skupština na kojoj je odluka donesena, ne odredi li glavna skupština odlukom o upotrebi dobiti dan kada dioničari stječu tražbine za isplatu dividende određene tom odlukom, koji ne smije biti kasniji od 30. dana nakon donošenja odluke.

Revizijom je utvrđeno da nisu uspostavljene odgovarajuće procedure i načini postupanja kojima bi bilo osigurano prikupljanje podataka i nadzor nad provedbom odluka skupštine sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti pisane procedure kojima će se utvrditi nadležnosti, odgovornosti i rokovi u svrhu pravodobne naplate ostvarene dividende.

- 3.2. *Fond se obvezao donijeti pisane procedure kojima će se utvrditi nadležnosti, odgovornosti i rokovi, te uspostaviti bazu podataka (evidenciju) koja će sadržavati podatke potrebne za praćenje i poduzimanje mjera u svrhu pravodobne naplate dividende.*

4. Rashodi

- 4.1. Rashodi su planirani u iznosu 98.930.800,00 kn, a izvršeni su u iznosu 82.679.622,00 kn. Odnose se na rashode za zaposlene u iznosu 33.406.822,00 kn, financijske rashode u iznosu 32.980.689,00 kn, materijalne rashode u iznosu 15.043.061,00 kn, rashode amortizacije u iznosu 838.921,00 kn, druge rashode u iznosu 395.129,00 kn, te donacije u iznosu 15.000,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na rashode za zaposlene u iznosu 33.406.822,00 kn, financijske rashode u iznosu 32.980.689,00 kn, te rashode za usluge u iznosu 12.200.563,00 kn.

Rashodi za usluge izvršeni su u iznosu 12.200.563,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi u iznosu 3.626.939,00 kn se odnose na komunalne naknade i čuvanje imovine kojom upravlja Fond, i poslovnog prostora u vlasništvu Fonda, usluge pružanja pravne pomoći sedam odvjetničkih ureda u iznosu 2.747.656,00 kn, te usluge tekućeg i investicijskog održavanja turističkih objekata u iznosu 1.744.956,00 kn.

Rashodi za obavljanje usluga pravnog savjetovanja u postupku restrukturiranja i privatizacije hrvatskih brodogradilišta tijekom 2009. u poslovnim knjigama Fonda evidentirani su u iznosu 127.520,00 kn.

Vlada Republike Hrvatske donijela je u svibnju 2008. Odluku o namjeri privatizacije društava Uljanik d.d. Pula, Brodogradilište Kraljevica d.d. Kraljevica, Brodotrogir d.d. Trogir, Brodograđevna industrija 3. maj d.d. Rijeka i Brodosplit d.d. Split. Stručne službe Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, te Fonda zadužene su predložiti modele, pripremu i provedbu privatizacije spomenutih brodogradilišta. Fond je u studenome 2008. proveo postupak javne nabave za obavljanje pravnih usluga u postupku restrukturiranja i privatizacije hrvatskih brodogradilišta. S obzirom na prijašnju uspješnu suradnju između Fonda i odvjetničkog društva, zaključeni ugovor iz srpnja 2006., te izmjene i dopune ugovora iz lipnja 2008. kao i obavijesti o namjeri zaključenja ugovora iz studenoga 2008. s odvjetničkim društvom je 18. studenoga 2008. zaključen ugovor o pravnim uslugama u postupku restrukturiranja i privatizacije hrvatskih brodogradilišta.

Ugovorene su usluge pregleda zakonodavstva i davanja pravnih mišljenja, usmeno i pisano savjetovanje o pravnim radnjama, sudjelovanje na sastancima i pregovorima, komunikacija s nadležnim tijelima vezano za pravno reguliranje, pravno savjetovanje u postupku izbora savjetnika (financijskog ili drugog), koordinacija djelovanja savjetnika i brodogradilišta te drugih osoba uključenih u projekt, savjetovanje i sastavljanje odluka, dokumentacije i potrebnih priopćenja, pravna savjetovanja u postupku izrade planova, praćenje natječaja i pravna savjetovanja u postupku izbora ponuditelja, pregovori i izrada konačnog teksta ugovora s odabranim ponuditeljem, pravno savjetovanje u realizaciji ugovora s odabranim ponuditeljem, stručno prevođenje tekstova, poduzimanje drugih pravnih radnji potrebnih radi osiguravanja ostvarivanja interesa Fonda i Republike Hrvatske vezano za izradu i provedbu projekta.

Za pružanje pravnih usluga ugovorena je mjesečna naknada u paušalnom iznosu 30.000,00 kn, neovisno o broju obavljenih radnji, te naknada po utrošenom satu u iznosu 250,00 kn prema specifikaciji obavljenih radnji. Predviđena je mogućnost angažiranja odgovarajućeg stranog pravnog savjetnika po izboru Fonda ukoliko se procijeni kao neophodno za uspješnu provedbu projekta. Ugovorena je jednokratna naknada u kunskoj protuvrijednosti 80.000 EUR za usluge stranog pravnog savjetnika uvećana za manipulativne troškove uz jednokratno plaćanje nakon zaključenja ugovora, te naknada za usluge stranog pravnog savjetnika prema specifikaciji i računu, uvećana za manipulativne troškove. Spomenute cijene iskazane su bez uključenog poreza na dodanu vrijednost.

Ugovor je zaključen za razdoblje do obavljanja ugovorenih usluga, a najkasnije do konca 2009., kada se očekuje okončanje postupka restrukturiranja i privatizacije. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva dalo je suglasnost Fondu za zaključivanje ugovora o pravnim uslugama s odvjetničkim društvom, te se obvezalo snositi troškove u visini 90,0% obavljenih usluga.

U listopadu 2008. izabrano odvjetničko društvo utvrdilo je s inozemnim savjetnikom uvjete angažmana, prema kojima je određeno plaćanje naknade u iznosu 60.000 EUR za utrošeno vrijeme i troškove za rujnu, listopad i studeni 2008. Također je određeno plaćanje predujma u iznosu 20.000 EUR, koji će biti zadržan na posebnom računu, a koji će biti povučen u slučaju neplaćanja prema uvjetima angažmana. Za pružanje pravnih usluga utvrđena je naknada najviše 20.000 EUR mjesečno.

Jednokratna naknada u iznosu 701.744,00 kn u kunskoj protuvrijednosti 80.000 EUR (od čega se na Fond odnosi 70.174,00 kn) plaćena je početkom studenoga 2008., odnosno prije zaključenja ugovora. Plaćanje je obavljeno na temelju računa stranog pravnog savjetnika iz listopada 2008., a obračunane su usluge savjetovanja u kolovozu, rujnu i listopadu 2008. u iznosu 60.000 EUR, te predujam u iznosu 20.000 EUR.

S obzirom da pružanje usluga stranog pravnog savjetnika nije obuhvaćeno ugovorom iz 2006. već ugovorom iz studenoga 2008., proizlazi da su usluge stranog pravnog savjetnika u iznosu 60.000 EUR za mjesec kolovoz, rujnu i listopad 2008. obračunane i plaćene, a da nisu bile ugovorene.

Prema računima za usluge stranog pravnog savjetnika, te naknade po utrošenom satu koji su obračunani u iznosu 882.463,00 kn, usluge se odnose na sastavljanje dopisa, sastanke, te komunikaciju.

Iz računa nije vidljivo provodi li se kontrola i nadzor pružanja spomenutih usluga, odnosno kontrola u kojem su obimu usluge stvarno obavljene.

Ukupno je tijekom 2009. odvjetničkom društvu plaćeno 1.286.263,00 kn, od čega se na naknadu za usluge stranog pravnog savjetnika i naknadu po utrošenom satu odnosi 882.463,00 kn, a na paušalnu naknadu 403.800,00 kn. Paušalna naknada obračunana je u skladu s ugovorom i odnosi se na razdoblje od jedanaest mjeseci.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati plaćanje na temelju zaključenih ugovora. Državni ured za reviziju je mišljenja da nije opravdano plaćati mjesečnu paušalnu naknadu odvjetničkom društvu za istovrsne usluge, neovisno o broju obavljenih radnji, a da se pri tom obračunava i plaća naknada po utrošenom satu, te naknada stranom pravnom savjetniku. Također je mišljenja kako je potrebno u svrhu provođenja kontrola ovjeriti račune za pružanje pravnih usluga.

- 4.2. *U vezi plaćanja na temelju zaključenih ugovora, Fond navodi da su pravne radnje i pružanje usluga s navedenim odvjetničkim društvom završile koncem prosinca 2009., te se Fond ubuduće obvezao obavljati plaćanja na temelju zaključenih ugovora.*

Vezano za plaćanje mjesečne paušalne naknade odvjetničkom društvu, Fond navodi da je tijekom 2009. zaključio ugovore o zastupanju s odvjetničkim društvima u kojima je ugovoreno plaćanje na temelju ispostavljenih računa, a prema obavljenim radnjama u skladu s Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika, bez uključene paušalne naknade.

Prihvaćeno je mišljenje Državnog ureda za reviziju kako je potrebno u svrhu provođenja kontrola ovjeriti račune za pružanje pravnih usluga i obavljati plaćanja na temelju zaključenih ugovora, što se provodi u 2010.

5. Imovina

- 5.1. Imovina iskazana na dan 31. prosinca 2009. u iznosu 12.368.136.874,00 kn odnosi se na financijsku imovinu u iznosu 12.055.053.175,00 kn, te nefinancijsku imovinu u iznosu 313.083.699,00 kn.

- Financijska imovina

U okviru imovine vrijednosno najznačajnija je financijska imovina u iznosu 12.055.053.175,00 kn. Odnosi se na dionice i udjele u glavnici trgovačkih društava u iznosu 10.458.854.579,00 kn, dane zajmove u iznosu 907.370.193,00 kn, novčana sredstva i depozite u iznosu 559.776.868,00 kn, potraživanja u iznosu 129.041.306,00 kn, te rashode budućih razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu 10.229,00 kn.

Vrijednost dionica i udjela u glavnici trgovačkih društava koncem 2009. iskazana u iznosu 10.458.854.579,00 kn, manja je za 2.657.110.177,00 kn ili 20,3% u odnosu na prethodnu godinu, kada je iznosila 13.115.964.756,00 kn. Odnosi se na nominalnu vrijednost dionica nastalih pretvorbom u iznosu 5.001.047.176,00 kn, nominalnu vrijednost dionica društava nad kojima je pokrenut stečajni postupak u iznosu 2.825.393.134,00 kn, vrijednost rezerviranih dionica i udjela za naknadu bivšim vlasnicima u iznosu 2.038.316.372,00 kn, vrijednost rezerviranih dionica i udjela društava u stečaju u iznosu 334.363.644,00 kn, vrijednost ulaganja u banke u iznosu 228.291.260,00 kn, te vrijednost ulaganja u druga trgovačka društva u iznosu 31.442.993,00 kn.

Portfelj Fonda se sastoji od dionica i udjela društava nastalih pretvorbom bivših društvenih poduzeća, koji nisu prodani zaposlenima i prije zaposlenima, dionica i udjela stečenih nakon raskida ugovora o prodaji dionica i udjela na obročnu otplatu, dionica i udjela stečenih zamjenom s Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje (dalje u tekstu: HZMO), bankama, trgovačkim društvima, te dionica i udjela rezerviranih za naknadu prijašnjim vlasnicima za oduzetu imovinu, koja je u postupku pretvorbe uključena u procijenjenu vrijednost društvenih poduzeća.

Odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privatizaciji utvrđeno je da portfelj Republike Hrvatske čine dionice i udjeli čiji su imatelji: Fond, DAB, HZMO, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: HZZO), javna poduzeća, te ustanove i trgovačka društva kojih je Republika Hrvatska vlasnik, odnosno osnivač.

U portfelju se nalaze dionice i udjeli trgovačkih društava, različitih grana djelatnosti koji posluju na području Republike Hrvatske (industrija, trgovina, turizam, poljoprivreda), a vlasnički udjel u pojedinim društvima je od 0,01% do 100,00%. Portfelj se smanjuje prodajom dionica i udjela, a povećava se nakon raskida ugovora s kupcima koji nisu redovito podmirivali obveze, zbog pretvaranja potraživanja državnih vjerovnika u vlasnički udjel, zbog okončanja stečaja, te zbog pretvaranja potraživanja Fond u vlasnički udjel u društvima.

Zaključkom Vlade Republike Hrvatske iz lipnja 2000. odlučeno je da Fond gospodari portfeljem Republike Hrvatske koji je zatečen u vlasništvu HZMO, HZZO i DAB, portfeljem koji u svom vlasništvu imaju javna poduzeća te ustanove i trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske.

Utvrđeno je da će Zaključak provesti nadležna tijela navedenih imatelja dionica i udjela u državnom portfelju.

Fond je zaključio ugovore o gospodarenju dionicama i udjelima sa 16 imatelja dionica i udjela, prema kojima je ugovoren prijenos dionica i udjela 742 društava.

Zaključkom Vlade Republike Hrvatske iz srpnja 2001. zadužena je Komisija za državna potraživanja Vlade Republike Hrvatske da u suradnji s Ministarstvom financija, Ministarstvom gospodarstva i Ministarstvom poljoprivrede i šumarstva, preuzme potraživanja državnih institucija kojim se dokapitaliziraju trgovačka društva iz područja agroindustrije, te stečene dionice i udjele, objedinjeno po pojedinim društvima prenese na upravljanje Fondu. S tim u vezi, zaključeni su ugovori o gospodarenju dionicama i udjelima s Ministarstvom financija i Ministarstvom gospodarstva. Ministarstvo financija je dionice i udjele društava iz svoga portfelja prenijelo Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom umjesto Fondu.

Zaključkom Vlade Republike Hrvatske iz rujna 2001. utvrđeno je da pojedini subjekti koji su bili obvezni surađivati s Fondom nisu u dovoljnoj mjeri izvršili preuzetu obvezu u dijelu koji se odnosi na osiguranje Zakonom o trgovačkim društvima predviđene dokumentacije, radi upisa Fonda u knjigu dionica, na temelju prethodno zaključenih ugovora o gospodarenju dionicama i udjelima. Potpisnici ugovora o gospodarenju dionicama i udjelima zaduženi su do konca listopada 2001. dostaviti Fondu isprave propisane Zakonom o trgovačkim društvima, radi upisa u knjige dionica i udjela, te prenijeti na upravljanje Fondu dionice i udjele uključujući i dionice banaka.

Zaključkom Vlade Republike Hrvatske iz listopada 2001. zaduženi su HZMO i Ministarstvo financija do 31. prosinca 2001. prenijeti dionice i udjele iz portfelja Kapitalnog fonda na upravljanje Fondu, koji ih je trebao prodati do 31. prosinca 2003.).

Dionice i udjeli iz portfelja Kapitalnog fonda nisu preneseni na upravljanje Fondu. U veljači 2009. stručne službe su dostavile Upravnom odboru Fonda informacije o objedinjenom državnom portfelju u kojima je navedeno da je Ministarstvo financija dionice pojedinih trgovačkih društava prenijelo na upravljanje Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom iako je s Fondom zaključen ugovor o gospodarenju dionicama i udjelima. Nadalje, navedeno je da Ministarstvo gospodarstva s kojim je također zaključen ugovor o gospodarenju dionicama i udjelima u ožujku 2003., nije dostavilo Fondu pravovaljane isprave potrebne za upis u Središnju depozitarnu agenciju d.d., odnosno knjigu dionica i udjela te da Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva nije zaključilo ugovor o gospodarenju dionicama i udjelima. Također je Upravni odbor obaviješten o zahtjevima za raskid ugovora o gospodarenju dionicama i udjelima koje su uputila dva društva.

Prema zaključenim ugovorima o gospodarenju dionicama i udjelima zaključenim na temelju zaključaka Vlade Republike Hrvatske iz 2000. i 2001. do vremena obavljanja revizije (listopad 2010.) prenesene su dionice i udjeli 553 društava od predviđenih 742.

Tijekom 2009. s dva društva, raskinuti su ugovori o gospodarenju dionicama i udjelima. Fond je ovlastio Središnje depozitarno klirinško društvo d.d. da briše pravo upravljanja Fonda kao povjerenika nad dionicama, te se iste preknjiže na vlasničke račune spomenutih društava.

U travnju 2010. Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o prijenosu dionica i udjela Fondu na upravljanje. Naloženo je državnim imateljima dionica (DAB, HZMO, HZZO, HZZ, te ministarstva) da u skladu sa zaključenim Ugovorom o gospodarenju dionicama i udjelima, prenesu Fondu na gospodarenje dionice i udjele kojih su imatelji.

Naloženo je imateljima dionica i udjela da zaključe s Fondom dodatak Ugovoru o gospodarenju dionicama i poslovnim udjelima na način da se Fond ovlasti za upravljanje, prodaju i svako drugo raspolaganje dionicama i udjelima bez obveze pribavljanja suglasnosti imatelja dionica i udjela, kojim će se Fond obvezati državnim imateljima dionica i udjela podnijeti kvartalna izvješća o skrbi nad dionicama i poslovnim udjelima. Naloženo je Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom da s Fondom zaključi ugovor o gospodarenju dionicama i udjelima, te da dionice i udjele iz portfelja Republike Hrvatske upisane u Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d., odnosno knjigama poslovnih udjela, prenesu na gospodarenje Fondu.

Preporučeno je tijelima društava s ograničenom odgovornošću iz portfelja Fonda i drugih državnih imatelja da Fondu daju neopozivu suglasnost za prodaju poslovnog udjela u vlasništvu Fonda i drugih državnih imatelja. Utvrđen je rok 30 dana za provedbu Odluke.

Prema Izvješću o provedbi Odluke Vlade Republike Hrvatske o prijenosu dionica i udjela iz lipnja 2010., Fond je izradio nacрте Ugovora o gospodarenju dionicama i udjelima za imatelje koji nisu zaključili spomenuti ugovor i dodatke Ugovoru o gospodarenju dionicama i udjelima za imatelje koji su ranijih godina zaključili spomenute ugovore.

Do vremena obavljanja revizije (listopad 2010.) ugovor o gospodarenju dionicama i poslovnim udjelima nisu zaključili Ministarstvo financija i Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom.

Podaci o broju društava i vrijednosti njihovih dionica i udjela koje čine portfelj Fonda, a koji su iskazani u poslovnim knjigama i pomoćnim evidencijama nisu usuglašeni.

U poslovnim knjigama Fonda koncem 2009. iskazana je vrijednost portfelja u iznosu 10.458.854.579,00 kn, što se odnosi na nominalnu vrijednost dionica i udjela 799 društava, od kojih se 3.159.756.777,00 kn odnosi na društva u stečaju, odnosno vrijednost portfelja bez vrijednosti dionica i udjela društava u stečaju iznosi 7.299.097.802,00 kn.

Prema evidencijama sektora prodaje, portfelj Fonda se odnosi na nominalnu vrijednost dionica i udjela 783 društava u iznosu 6.886.347.029,00 kn. Sektor prodaje u svojim evidencijama nema iskazanu nominalnu vrijednost dionica i udjela društava u stečaju. U odnosu na vrijednost portfelja iskazanu u poslovnim knjigama Fonda u iznosu 7.299.097.802,00 kn, vrijednost portfelja iskazana u evidencijama sektora prodaje manja je za 412.750.773,00 kn.

Podaci o promjenama portfelja iskazuju se u poslovnim knjigama Fonda jednom godišnje na temelju pomoćnih evidencija iz baze podataka. U pomoćnim evidencijama u bazi podataka iskazana je ukupna nominalna vrijednost dionica i udjela u iznosu 10.427.411.585,00 kn, od čega se na nominalnu vrijednost dionica i udjela društava u stečaju odnosi 3.159.756.777,00 kn, nominalnu vrijednost rezerviranih dionica i udjela 2.038.316.372,00 kn, te nominalnu vrijednost dionica i udjela drugih društava 5.229.338.436,00 kn. Vrijednost portfelja iskazanog u poslovnim knjigama Fonda u iznosu 10.458.854.579,00 kn veća je od vrijednosti portfelja iskazanog u pomoćnoj evidenciji u bazi podataka za 31.442.994,00 kn.

Revizijskim postupcima utvrđeno je da nominalna vrijednost dionica nekih društava iskazana u poslovnim knjigama Fonda nije iskazana u pomoćnim evidencijama u bazi podataka.

S obzirom na navedeno, Fond bi trebao uskladiti podatke o vrijednosti portfelja u poslovnim knjigama i pomoćnim evidencijama.

Prodaja dionica i udjela iz portfelja Fonda obavlja se prema usvojenim modelima privatizacije. Tijekom 2009. Fond je prodavao dionice i udjele društava putem Zagrebačka burze za gotovinu i prava.

Od ukupno ponuđenih dionica i udjela 37 društava, putem Zagrebačke burze prodane su u 2009. (za gotovinu) dionice i udjeli devet društava nominalne vrijednosti 6.211.100,00 kn za 6.392.780,00 kn, što je za 181.680,00 kn ili 2,9% više od nominalne vrijednosti. Društva su prodana po nominalnoj vrijednosti, osim jednog društva za koje je postignuta cijena veća od nominalne vrijednosti.

Prodavane su dionice i udjeli društava u kojima je udjel državnih imatelja u temeljnom kapitalu iznosio od 0,05% do 50,0%. Vrijednosno najznačajnija prodaja odnosi se na prodaju dva društva ukupne nominalne vrijednosti 3.755.340,00 kn. Za spomenuta društva postignuta je cijena jednaka nominalnoj vrijednosti društva.

Od ukupno ponuđenih dionica i udjela 258 društava, putem Zagrebačke burze u 2009. za prava, prodane su dionice i udjeli 103 društva nominalne vrijednosti 122.565.415,00 kn. Postignuta je cijena na dražbi u iznosu 30.799.268,00 kn.

Zaključkom Vlade Republike Hrvatske iz studenoga 2002., usvojeni su modeli privatizacije prema prijedlogu Fonda. Utvrđena su četiri modela privatizacije: prijenosom i prodajom dionica i udjela radi podmirenja kapitalnih izdataka Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo, Ministarstva pravosuđa, Ministarstva pomorstva, prometa i veza i Hrvatskih voda, na Varaždinskom tržištu vrijednosnica, prodajom dionica i udjela javnom dražbom na Zagrebačkoj burzi, javnom dražbom-predstečajci na Zagrebačkoj burzi, te javnim prikupljanjem ponuda.

Fond je u listopadu 2003. izradio operativni plan privatizacije prema kojem su predviđeni osnovni modeli privatizacije: prodaja dionica i udjela javnim prikupljanjem ponuda i prodaja dionica i udjela tehnikom javne dražbe za gotovinu i prava.

Osnovni kriterij pri odabiru modela privatizacije je postotak udjela u temeljnom kapitalu, te gospodarski značaj društva (strateška važnost, broj zaposlenih, trenutna vrijednost dionica na tržištu).

Operativnim planom je obuhvaćen samo portfelj kojim se u vrijeme izrade plana moglo nesmetano raspolagati, odnosno ne obuhvaća dionice rezervirane za naknadu prijašnjim vlasnicima oduzete imovine, dionice rezervirane zbog sporova ili neriješenih imovinsko pravnih odnosa, te dionice koje su privremeno isključene iz privatizacije na temelju odluka Vlade Republike Hrvatske. Određeno je da se javnim prikupljanjem ponuda prodaju dionice društava po nominalnoj vrijednosti, a zatim po umanjenoj cijeni u skladu sa Zakonom o privatizaciji i Pravilnikom o prodaji dionica i udjela uz suradnju s nezavisnim savjetnikom (Croatian Privatization Project: dalje u tekstu: CPP), koji predlaže nižu početnu cijenu. Ovim modelom predviđena je privatizacija portfelja, odnosno dionica i udjela društava koja su od strateške važnosti za Republiku Hrvatsku, županiju ili granu djelatnosti u kojoj se nalaze.

Postupke utvrđivanja uvjeta prodaje određuje Upravni odbor Fonda u dogovoru s nadležnim ministarstvom ili Vlada Republike Hrvatske.

Javnim prikupljanjem ponuda, predviđena je prodaja dionica i udjela 88 društava ukupne nominalne vrijednosti 13.523.896.986,00 kn, uglavnom s udjelom državnog portfelja većim od 49,99% u temeljnom kapitalu, s iznimkom sedam društava u kojima državni portfelj ne prelazi 49,99%.

Za prodaju dionica i udjela tehnikom javne dražbe za gotovinu predviđene su dionice i udjeli 768 društava nominalne vrijednosti 745.690.464,00 kn s udjelom državnog portfelja do 49,99%, uz izuzeće 33 društva u kojima je udjel državnog portfelja u temeljnom kapitalu iznad 50,00%.

Javna dražba za gotovinu se provodi na burzi s početnom cijenom jednako nominalnoj vrijednosti ili s najnižom početnom cijenom 25,0% nominalne vrijednosti. U slučaju da javna dražba za gotovinu ne uspije s prodajom po nominalnoj vrijednosti ili s popustom ne većim od 75,0%, dionice se prodaju na dražbi za prava zbog potrebe da se osigura portfelj za podmirenje javnog duga prema izvoditeljima radova, odnosno podmirenje kapitalnih izdataka.

Prema zaključku Upravnog odbora Fonda od 10. rujna 2004., za dionice i udjele koji kotiraju na burzi predviđena je prodaja putem javne dražbe na Zagrebačkoj burzi po početnoj cijeni koja je jednaka tržišnoj, a za dionice i udjele koji ne kotiraju na burzi, a ukupni državni portfelj ne prelazi 25,0%, predlaže se uvrštenje na listu za pokriće kapitalnih izdataka Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka i Ministarstva pravosuđa na Varaždinskoj burzi po početnoj cijeni 25,0% nominalne vrijednosti, koja je utvrđena odlukom Vlade Republike Hrvatske od 22. veljače 2001.

Upravni odbor Fonda je u srpnju 2004. usvojio novi operativni plan privatizacije, kojim je predviđena prodaja dionica i udjela većine društava iz državnog portfelja do konca 2006. Predviđeno je da bi se državni portfelj sveo na dionice i udjele, koje se ne mogu prodati zbog postojanja rezervacija na temelju imovinsko pravnih i drugih odnosa. Pored dosadašnja dva modela privatizacije: prodaje dionica i udjela javnim prikupljanjem ponuda, te prodaje putem javnih dražbi na Zagrebačkoj burzi i Varaždinskom tržištu vrijednosnica, predviđena je mogućnost uvođenja burzovnih dražbi, koje bi sadržavale elemente javnih natječaja, te mogućnost javno privatnog partnerstva.

U cilju provođenja usvojenog plana, utvrđena je mjesečna dinamika prodaje dionica i udjela pet društava s većinskim udjelom države, metodom javnog prikupljanja ponuda, javnih dražbi s elementima javnih natječaja ili javno privatnog partnerstva, te 80 paketa dionica i udjela nominalne vrijednosti približno 100.000.000,00 kn na Varaždinskom tržištu vrijednosnica i 20 paketa na Zagrebačkoj burzi.

Strategija privatizacije društava iz portfelja Fonda nije donesena. Strategijom su za svako društvo trebali biti utvrđeni cilj privatizacije, temelj određivanja početne cijene, mogućnost provedbe ulaganja s obzirom na postojeće urbanističke i detaljne planove uređenja, te imovinsko pravne odnose.

Prema informaciji Sektora pravnih poslova o ispunjenu ugovornih obveza prema zaključenim ugovorima o prodaji dionica i udjela društava iz ranijih godina pojedine obveze (provedba programa ulaganja) nisu ispunjene jer nije završena izrada prostorno planske dokumentacije (urbanistički i detaljni planovi uređenja), te nisu riješena imovinsko pravna pitanja nekretnina na kojima se trebaju obaviti ulaganja.

S obzirom da prema operativnom planu privatizacije donesenom u srpnju 2004., kojim je bila predviđena prodaja dionica i udjela većine društava iz državnog portfelja do konca 2006., nije postupljeno, Državni ured za reviziju predlaže donošenje operativnog plana kojim će se predvidjeti privatizacija društava iz državnog portfelja u primjerenom roku. Također se predlaže donošenje strategije privatizacije društava iz portfelja Fonda kako bi privatizacija društava bila uspješnija, odnosno kako bi se osigurali preduvjeti (riješeni imovinsko pravni odnosi) za postupanje prema ugovorenim obvezama.

Državni ured za reviziju nalaže usklađenje podataka o broju i vrijednosti dionica i udjela u portfelju Fonda, iskazanih u pomoćnim evidencijama i poslovnim knjigama Fonda radi istinitog, točnog i pravodobnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima.

Državni ured za reviziju je mišljenja kako je potrebno izvijestiti Vladu Republike Hrvatske o provedbi zaključaka vezanih uz prijenos dionica i udjela iz portfelja društava u državnom vlasništvu, kako bi se donijela odluka o postupanju sa spomenutim dionicama i udjelima, s obzirom da su tijekom 2009. s dva društva raskinuti ugovori o gospodarenju dionicama i udjelima.

- Nefinancijska imovina

Vrijednost nefinancijske imovine u iznosu 313.083.699,00 kn se odnosi na proizvedenu dugotrajnu imovinu u iznosu 304.926.907,00 kn, neproizvedenu dugotrajnu imovinu u iznosu 7.609.543,00 kn, te nefinancijsku imovinu u pripremi u iznosu 547.249,00 kn.

Koncem 2009. iskazana je vrijednost proizvedene dugotrajne materijalne imovine u iznosu 304.926.907,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu veća je za 53.934.071,00 kn ili 21,5%, kada je iznosila 250.992.836,00 kn. Odnosi se na nekretnine u iznosu 242.748.485,00 kn, građevinske objekte u iznosu 59.487.827,00 kn, postrojenja i opremu u iznosu 2.573.830,00 kn, prijevozna sredstva u iznosu 116.765,00 kn.

Fond je stekao nekretnine na temelju Uredbe o zabrani raspolaganja i preuzimanju sredstava određenih pravnih osoba na teritoriju Republike Hrvatske koja uređuje pitanja bivše imovine pravnih osoba iz bivših Republika Srbije i Crne Gore, odredbi članka 47. Zakona o privatizaciji prema kojima imovina koja nije procijenjena u vrijednosti društvenog kapitala pripada Fondu, te na temelju Stečajnog zakona. Tako stečenu imovinu Fond prodaje putem javnog natječaja ili daje u zakup.

Nekretnine u vrijednosti 242.748.485,00 kn odnose se na 31 nekretninu koje su stečene na temelju članka 47. Zakona o privatizaciji, te nakon okončanja stečajnog postupka i likvidacije. Vrijednost nekretnina na koncu 2009. veća je za 55.134.152,00 kn ili 29,4% u odnosu na prethodnu godinu, kada je iznosila 187.614.333,00 kn.

Osim nekretnina danih na raspolaganje Fondu iskazanih u bilanci, izvanbilančno su iskazane nekretnine na raspolaganju Fondu na temelju članka 47. Zakona o privatizaciji, prema kojem se dionice, udjeli, stvari i prava koji nisu procijenjeni u vrijednost društvenog kapitala pravne osobe na temelju Zakona o pretvorbi prenose Fondu, ako ne postoje razlozi za obnovu postupka, odnosno ako prijenos ne utječe na postojeću tehnološku cjelinu. Koncem 2009. je izvanbilančno iskazana vrijednost 699 nekretnine, od kojih je 46 nekretnina procijenjeno u vrijednosti 111.421.779,00 kn, a 653 nekretnine nisu procijenjene i iskazane su u vrijednosti 1,00 kn po nekretnini.

Tijekom 2009. Fond je iskazao rashode u iznosu 4.873.730,00 kn, koji se odnose na održavanje nekretnina i komunalne usluge za spomenute nekretnine.

Strategija upravljanja nekretninama kojima raspolaže Fond nije donesena. Strategijom bi za svaku pojedinu nekretninu trebalo utvrditi mogućnost njene namjene, potrebna ulaganja, rješenje suvlasničkih odnosa i modele upravljanja, radi racionalnog gospodarenja imovinom, te smanjenja troškova vezanih uz održavanje nekretnina.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje strategije upravljanja nekretninama u svrhu racionalnog gospodarenja imovinom.

- Zajmovi

Koncem 2009. iskazani su zajmovi u iznosu 907.370.193,00 kn, a odnose se na kratkoročne zajmove društvima u iznosu 414.928.667,00 kn, potraživanja od društva Hrvatske željeznice (dalje u tekstu: HŽ) u iznosu 319.414.579,00 kn, potraživanja od Ministarstva financija u iznosu 62.135.101,00 kn, potraživanje za dugoročne kredite u iznosu 55.378.871,00 kn, kredite i druga potraživanja preuzeta od HPB u iznosu 47.515.927,00 kn, te dana jamstva u iznosu 7.997.048,00 kn.

Zajmovi su odobreni na temelju odluka Upravnog odbora Fonda, a prema odredbama Izmjena i dopuna statuta Fonda iz srpnja 2001., kojima je određeno da Fond između drugih obavlja i poslove davanja zajmova trgovačkim društvima.

Potraživanja za dane kratkoročne zajmove u iznosu 414.928.667,00 kn se odnose na zajmove dane u ranijim godinama u iznosu 1.074.764.698,00 kn uvećano za zajmove dane u 2009. u iznosu 74.862.086,00 kn, preuzeti dug u iznosu 83.920.654,00 kn, kamate u iznosu 2.037.057,00 kn, jamstva pretvorena u zajam u iznosu 1.169.509,00 kn, umanjena za naplatu u nekretninama putem ovrhe u iznosu 103.826.781,00 kn, otpis potraživanja u iznosu 93.987.115,00 kn, prijavljena potraživanja u stečajnu masu u iznosu 621.872.230,00 kn, te tečajne razlike u iznosu 2.139.211,00 kn.

Na dan 31. prosinca 2009., potraživanja za dane kratkoročne zajmove u iznosu 414.928.667,00 kn se odnose na zajmove odobrene 24 društva tijekom 2009. i ranije, od čega su potraživanja od tri društva u iznosu 4.400.000,00 kn utužena.

Potraživanja se odnose na društva u kojima Fond ima udjel u temeljnom kapitalu u visini od 0,2% do 100,0%, a drugi državni imatelji od 0,1% do 99,8%. Potraživanja u ukupnom iznosu 18.035.486,00 kn se odnose na tri društva u kojima Fond i drugi državni imatelji nemaju udjela u temeljnom kapitalu (od čega zajmovi odobreni tijekom 2009. iznose 485.455,00 kn).

Fond je ranijih godina odobravao kratkoročne zajmove i društvima u kojima nema većinski udjel u temeljnom kapitalu. Fond nema određene kriterije za odobravanje kratkoročnih zajmova.

Upravni odbor Fonda koncem 2008. i tijekom 2009., odobrio je zajmove 14 društava u ukupno ugovorenom iznosu 210.870.443,00 kn. Isplaćeno je 164.565.664,00 kn, od čega 80.266.200,00 kn iz vlastitih sredstava, a 84.299.464,00 kn iz sredstava pribavljenih zaduživanjem kod poslovnih banaka. Zajmovi su dani za isplatu plaća, likvidnost društava, podmirenje obveza, održavanje kontinuiteta proizvodnje, te reprogram duga. Zajmovi su odobravani na rok do jedne godine, uz primjenu kamatne stope 9,0% i 9,5%. Kao instrument osiguranja povrata zajma ugovaran je prijenos prava vlasništva na nekretninama, zasnivanje založnog prava na nekretninama, odnosno predaja mjenica i zadužnica.

Revizijom je utvrđeno da navedena društva nisu podmirila dospjele obveze nego je obavljan reprogram duga, odnosno izmjene rokova za povrat zajmova. Također je utvrđeno da je Fond u pojedinim slučajevima odobravao nove zajmove društvima koja nisu bila u mogućnosti vratiti dospjele zajmove odobrene u ranijim godinama.

U 2009., potraživanja za dane zajmove od jednog društva iz Vukovara u iznosu 103.826.781,00 kn naplaćena su ovrhom na nekretninama, potraživanja od jednog tiskarskog društva u iznosu 93.987.115,00 kn su otpisana, a u stečajnu masu su prijavljena potraživanja od dva društva u iznosu 621.872.230,00 kn.

U očitovanju Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: Agencija) od 29. prosinca 2009., vezano za pozajmice koje je Fond dodijelio bez odobrenja spomenute Agencije, navodi se da je Fond u razdoblju od 1. siječnja 2005. do 30. lipnja 2009. dodjeljivao državne potpore u obliku kratkoročnih pozajmica poduzetnicima u teškoćama po povoljnijim uvjetima od tržišnih te u obliku otpisa odobrenih pozajmica i otpisa duga u postupku privatizacije temeljem diskonta na jednokratni otkup obveza poduzetnika.

Na temelju dostavljenih podataka Fonda, ekvivalent državne potpore u zajmovima izračunan je sukladno napatku Agencije u procijenjenom iznosu od 20,0% vrijednosti zajma, bez obzira je li zajam isplaćen po tržišnim (ili nepovoljnijim) uvjetima. U skladu s odredbama Zakona o državnim potporama, Agencija je isključila zajmove odobrene poduzetnicima koji se bave poljoprivredom ili prerađivačko prehrambenom industrijom, odnosno proizvodnjom hrane i pića, kao i državne potpore kroz otpis duga prema državnim vjerovnicima koje su dodjeljivali i drugi davatelji osim Fonda u postupku privatizacije poduzetnika u 2005. i 2007.

Prema podacima Fonda, u navedenom razdoblju odobreni su zajmovi poduzetnicima u teškoćama u ukupnom iznosu 379.045.295,00 kn, otpisana su potraživanja od poduzetnika iz Slavenskog Broda za zajam u iznosu 4.930.000,00 kn, te potraživanja od društva iz Šibenika za zajam u iznosu 16.399.108,00 kn. Za navedene zajmove ukupno je izračunan ekvivalent potpore u iznosu 94.417.145,00 kn.

Prema očitovanju Agencije, državne potpore sadržane u pozajmicama i otpisima potraživanja, Fond nije trebao dodijeliti bez odobrenja Agencije prema odredbama članka 13. Zakona o državnim potporama, odnosno da su to nezakonite potpore. Agencija može naložiti povrat iznosa iskorištene potpore uvećan za iznos zakonske zatezne kamate počevši od dana početka korištenja potpore ili u posebno opravdanim slučajevima naknadno odobriti državnu potporu, ukoliko utvrdi da je predmetna potpora u skladu s pravilima, uz navođenje posebnih uvjeta i rokova za njezinu provedbu.

U spomenutom očitovanju je dalje navedeno, s obzirom da se najveći broj poduzetnika kojima su dodijeljene pozajmice ili otpisani dugovi nalazi u financijskim teškoćama, da se tim poduzetnicima u skladu s pravilima o potporama mogu dodjeljivati isključivo potpore za sanaciju i restrukturiranje koje su vremenski ograničena i povratnog karaktera, na način kako je propisano Odlukom o objavljivanju pravila o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje. Ukoliko se potpora za restrukturiranje dodjeljuje određenom poduzetniku, taj poduzetnik je dužan izraditi plan restrukturiranja koji će jamčiti njegovu dugoročnu održivost na tržištu, te ispuniti i druge uvjete sadržane u Odluci o sanaciji i restrukturiranju. Fond nije o odobrenim pozajmicama ili otpisu potraživanja u ranijem razdoblju, prethodno o tome obavijestio Agenciju, dostavio plan restrukturiranja niti zatražio odobrenje Agencije.

Fond je pozvan očitovati se prema Agenciji u roku 30 dana od dostave zahtjeva (rok 12. veljače 2010.) temeljem koje pravne osnove i u skladu s kojim uvjetima dodjeljuje pozajmice korisnicima, te je predloženo da kao davatelj potpore zatraži naknadno odobrenje državne potpore.

Upravni odbor Fonda je 2. veljače 2010. donio odluku kojom je očitovanje Agencije primljeno na znanje, a stručne službe Fonda su zadužene da Vladi Republike Hrvatske putem Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva dostave na znanje i daljnje postupanje informacije o očitovanju i navedenoj problematici.

Također, stručne službe trebaju obavijestiti sve uprave trgovačkih društava koje su uputile Fondu zahtjeve za odobrenje kratkoročnih zajmova, da izrade i dostave fondu plan restrukturiranja, nakon čega će Fond zatražiti od Agencije očitovanje, odnosno odobrenje državne potpore.

Državni ured za reviziju nalaže odobravanje pozajmica i otpis potraživanja koji predstavljaju potpore, u skladu s odredbama Zakona o državnim potporama.

- 5.2. *Fond navodi da kontinuirano usklađuje podatke o broju i vrijednosti dionica i udjela u portfelju Fonda, a iskazane razlike u pomoćnim evidencijama, poslovnim knjigama i registru Središnjeg klirinško depozitarnog društva proizlaze iz ranijih godina i usklađuju se ovisno o prikupljenoj dokumentaciji i suradnji društava. Usklađivanje podataka nastavit će i nadalje.*

U vezi provedbe zaključaka Vlade Republike Hrvatske vezanih uz prijenos dionica i udjela društava na upravljanje Fondu, Fond navodi da je poduzimao aktivnosti i mjere u vezi prijenosa dionica i udjela drugih državnih imatelja na gospodarenje Fondu, te je o provedbi izvještavao Vladu Republike Hrvatske. Obvezao se i nadalje postupati prema nalogu Državnog ureda za reviziju.

U vezi donošenja operativnog plana privatizacije društava iz državnog portfelja, kao i strategije privatizacije društava, Fond prihvaća prijedlog Državnog ureda za reviziju, te navodi da će iste biti donesene, jer su predviđene prijedlogom Zakona u upravljanju državnom imovinom.

Vezano za strategiju upravljanja nekretninama u svrhu racionalnog gospodarenja imovinom, Fond prihvaća prijedlog Državnog ureda za reviziju, te navodi da će osnivanjem Agencije za upravljanje državnom imovinom i donošenjem Zakona o upravljanju državnom imovinom biti donesena Strategija upravljanja nekretninama. U vezi davanja zajmova, Fond navodi da je na temelju odredbi Statuta Fonda i pojedinačnog mišljenja resornog ministarstva, a na zahtjev društava iz portfelja s poteškoćama u poslovanju, donosio odluke o odobrenju kratkoročnih zajmova spomenutim društvima u skladu s odredbama Zakona o uvjetima odobravanja kredita i zajmova određenih pravnih osoba. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja je svojim očitovanjem iz prosinca 2009. o pozajmicama odobrenim od strane Fonda bez odobrenja Agencije, upozorila Fond da se radi o nezakonitim potporama, te da je Fond obvezan zatražiti od Agencije naknadno odobrenje danih potpora u skladu s odredbama Zakona o državnim potporama. S tim u vezi, Upravni odbor Fonda je u veljači 2010. donio Odluku kojom su zadužene stručne službe prije upućivanja zahtjeva društava za nove pozajmice na odlučivanje, obavijestiti uprave društava da spomenutoj Agenciji dostave Plan restrukturiranja. Nakon očitovanja Agencije, Upravni odbor Fonda će razmatrati zahtjeve društava. Pozitivno mišljenje Agencije o Planu restrukturiranja dovoljan je kriterij opravdanosti odobravanja zajma određenom društvu.

6. Obveze

- 6.1. Ukupne obveze i vlastiti izvori iskazani su u iznosu 12.368.136.874,00,00 kn. Odnose se na vlastite izvore u iznosu 8.419.426.626,00 kn i obveze u iznosu 3.948.710.248,00 kn. Obveze u iznosu 3.948.710.248,00 kn se odnose na obveze za kredite i zajmove u iznosu 1.808.786.111,00 kn, rashode u iznosu 1.113.536.844,00 kn, te odgođeno plaćanje rashode i prihode budućih razdoblja u iznosu 1.026.387.293,00 kn. Obveze za kredite i zajmove u iznosu 1.808.786.111,00 kn se odnose na obveze prema Ministarstvu financija u iznosu 1.405.717.170,00 kn, kratkoročne kredite u iznosu 229.400.928,00 kn, te dugoročne kredite u iznosu 173.668.013,00 kn.

Obveze prema Ministarstvu financija u iznosu 1.405.717.170,00 kn, odnose se na obveze za naplaćena jamstva za otplatu kredita koje je Fond uzeo kod preuzimanja rizičnih potraživanja društva Hrvatska poštanska banka d.d. u iznosu 734.874.662,00 kn, naplaćena jamstva pet banaka u iznosu 630.830.877,00 kn, naplaćena jamstva po kreditu koji je jedna banka odobrila društvu u sanaciji u iznosu 14.528.906,00 kn, te uplaćenu dokapitalizaciju društva Hrvatska poštanska banka d.d. u iznosu 25.482.725,00 kn. Obveze prema Ministarstvu financija su dospjele. U više navrata slani su dopisi Ministarstvu financija za organiziranje sastanka na kojem bi se usuglasio način podmirenja obveza.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimanje aktivnosti za podmirenje obveza prema Ministarstvu financija. S obzirom da Fond istodobno ima iskazana potraživanja prema Ministarstvu financija u iznosu 62.135.101,00 kn predlaže se međusobni prijebaj potraživanja i obveza.

- 6.2. *U vezi obveza, Fond navodi da će nastaviti poduzimati aktivnosti za podmirenje obveza prema Ministarstvu financije, te će predložiti prijebaj međusobnih potraživanja i obveza.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji, obavljena je financijska revizija Fonda za 2009. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Revizija je planirana i obavljena na način koji pruža razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
  - Sustav unutarnjih financijskih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, Pravilnikom o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru i Pravilnikom o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna. Fond nije uspostavio i razvio sustav financijskog upravljanja i kontrola u skladu s navedenim propisima. (točka 1.1. Nalaza)
  - Prihodi Fonda za 2009. planirani su u iznosu 269.536.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 140.391.255,00 kn što, je za 129.144.745,00 kn ili 47,9% manje od plana. Odnose se na prihode od prodaje roba i pružanja usluga u iznosu 1.053.262,00 kn, prihode od imovine u iznosu 137.943.881,00 kn, te druge prihode u iznosu 1.394.112,00 kn. Rashodi Fonda za 2009. planirani su u iznosu 98.930.800,00 kn, a ostvareni su u iznosu 82.679.622,00 kn, što je za 16.251.178,00 kn manje od plana. Odnose se na rashode za zaposlene u iznosu 33.406.822,00 kn, financijske rashode u iznosu 32.980.689,00 kn, materijalne rashode u iznosu 15.043.061,00 kn, rashode amortizacije u iznosu 838.921,00 kn, druge rashode u iznosu 395.129,00 kn, te donacije u iznosu 15.000,00 kn. Fond nije donio izmjene plana, što je trebalo učiniti u slučaju kada se prihodi i rashodi ne ostvaruju u skladu s planiranim. (točka 2.1. Nalaza)
  - Potraživanja za dividende iskazana koncem 2009. iznosila su 6.571.563,00 kn, a odnose se na potraživanja za dividende iz ranijih godina od 17 društava. U većini slučajeva Sektor prodaje izvješćuje Sektor financija o odlukama skupština društava iz portfelja vezanim za isplatu dividende nakon što je dividenda uplaćena. Između Sektora prodaje i Sektora financija nije uspostavljena dovoljna suradnja, potrebna kako bi se temeljem pravodobno dostavljenih informacija u što kraćem roku naplatila potraživanja s osnova dividendi. Također nije uspostavljena cjelovita baza podataka (evidencija) koja bi sadržavala podatke koji su potrebni za praćenje i poduzimanja mjera u svrhu pravodobne naplate ostvarene dividende. Odgovarajuće procedure i načini postupanja kojim bi se osiguralo prikupljanje podataka i nadzor nad provedbom odluka skupštine spomenutih društava u dijelu koji se odnosi na dividende, nisu uspostavljene. (točka 3.1. Nalaza)
  - Rashodi za usluge odvjetnika ostvareni u iznosu 2.877.625,00 kn najvećim dijelom odnose se na usluge pružanja pravne pomoći od strane sedam odvjetničkih ureda u iznosu 2.747.656,00 kn, te pravne usluge u postupku restrukturiranja i privatizacije hrvatskih brodogradilišta u iznosu 127.520,00 kn. Rashodi su evidentirani na temelju ispostavljenih računa.

Za usluge stranog pravnog savjetnika tijekom 2009. ispostavljeni su računi u iznosu 882.463,00 kn. Usluge se odnose na sastavljanje dopisa, sastanke, te komunikaciju. Iz računa nije vidljivo provodi li se kontrola i nadzor pružanja spomenutih usluga, odnosno kontrola u kojem su obimu usluge stvarno obavljene. Usluge stranog pravnog savjetnika u iznosu 60.000 EUR za mjesec kolovoz, rujan i listopad 2008. obračunane su i plaćene, a nisu bile ugovorene. (točka 4.1. Nalaza)

- Vrijednost financijske imovine koncem 2009. iskazana je u iznosu 12.055.053.175,00 kn. Odnosi se na dionice i udjele u glavnici trgovačkih društava u iznosu 10.458.854.579,00 kn, dane zajmove u iznosu 907.370.193,00 kn, novčana sredstva i depozite u iznosu 559.776.868,00 kn, potraživanja u iznosu 129.041.306,00 kn, te rashode budućih razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu 10.229,00 kn.

Vrijednost dionica i udjela u glavnici trgovačkih društava koncem 2009. iskazana u iznosu 10.458.854.579,00 kn, odnosi se na nominalnu vrijednost dionica nastalih pretvorbom u iznosu 5.001.047.176,00 kn, nominalnu vrijednost dionica društava nad kojima je pokrenut stečajni postupak u iznosu 2.825.393.134,00 kn, vrijednost rezerviranih dionica i udjela za naknadu bivšim vlasnicima u iznosu 2.038.316.372,00 kn, vrijednost rezerviranih dionica i udjela društava u stečaju u iznosu 334.363.644,00 kn, vrijednost ulaganja u banke u iznosu 228.291.260,00 kn, te vrijednost ulaganja u druga trgovačka društva u iznosu 31.442.993,00 kn. Evidencije o stanju, promjenama i vrijednosti portfelja u pomoćnim evidencijama sektora prodaje, bazi podataka i poslovnim knjigama Fonda, nisu usklađene. Vrijednost portfelja iskazana u poslovnim knjigama veća je od vrijednosti portfelja iskazane u pomoćnoj evidenciji u bazi podataka za 31.442.994,00 kn, te od vrijednosti portfelja iskazane u evidencijama sektora prodaje za 412.750.773,00 kn.

Strategija privatizacije društava iz portfelja Fonda, kojom bi za svako društvo bili utvrđeni ciljevi privatizacije, temelj određivanja početne cijene, mogućnost provedbe ulaganja s obzirom na postojeće urbanističke i detaljne planove prostornog uređenja, te imovinsko pravne odnose, kako bi privatizacija društava bila uspješnija, nije donesena. Prema operativnom planu privatizacije donesenom u srpnju 2004., kojim je bila predviđena prodaja dionica i udjela većine društava iz državnog portfelja do konca 2006., te svođenje državnog portfelja na dionice i udjele, koje se ne mogu prodati zbog postojanja rezervacija na temelju imovinsko pravnih i drugih odnosa, nije postupljeno. Novi operativni plan, kojim bi bili utvrđeni rokovi privatizacije društava iz državnog portfelja, te modeli prodaje za svako pojedino društvo, nije donesen. (točka 5.1. Nalaza)

- Sredstva od prodaje dionica i udjela Fond na temelju odluka Upravnog odbora koristi za davanje zajmova trgovačkim društvima.

Potraživanja za dane kratkoročne zajmove u iznosu 414.928.667,00 kn se odnose na potraživanja od 24 društva u kojima se udjel Fonda kreće od 0,2% do 100,0%, a drugih državnih imatelja od 0,1% do 99,2%. Zajmovi su odobravani i društvima u kojima Fond nema udjela u vlasništvu.

Također, zajmovi su odobravani i društvima koja nisu podmirila obveze po dospjelim zajmovima, odobrenim ranijih godina.

Fond nije u slučajevima odobrenih pozajmica ili otpisa dugova u ranijem razdoblju, prethodno obavijestio Agenciju za zaštitu tržišnog natjecanja, dostavio plan restrukturiranja i zatražio odobrenje spomenute Agencije, čime nije postupljeno u skladu s odredbama Zakona o državnim potporama. Za odobravanje zajmova nisu doneseni kriteriji prema kojima bi se utvrdilo koja trgovačka društva ostvaruju pravo na zajmove. (točka 5.1. Nalaza)

4. Za obavljanje zadaća iz svog djelokruga rada, Fond je za 2009. planirao prihode u iznosu 269.536.000,00 kn, te rashode u iznosu 98.930.800,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu 140.391.255,00 kn, a rashodi su izvršeni u iznosu 82.679.622,00 kn.

Koncem 2009. Fond je upravljao portfeljem nominalne vrijednosti 10.458.854.579,00 kn, a čini ga nominalna vrijednost dionica i udjela 799 društva, od čega se na nominalnu vrijednost dionica i udjela društva u stečaju odnosi 3.159.756.777,00 kn.

Prodaja dionica i udjela iz portfelja Fonda obavlja se prema usvojenim modelima privatizacije. Tijekom 2009. Fond je prodavao dionice i udjele društava putem Zagrebačke burze za gotovinu i prava.

Od ukupno ponuđenih dionica i udjela 37 društava, putem Zagrebačke burze u 2009. za gotovinu prodane su dionice i udjeli devet društava nominalne vrijednosti 6.211.100,00 kn za 6.392.780,00 kn, što je za 181.680,00 kn ili 2,9% više od nominalne vrijednosti. Društva su prodana po nominalnoj vrijednosti, osim jedno društvo za koje je postignuta cijena veća od nominalne vrijednosti.

Prodavane su dionice i udjeli društava u kojima je udjel državnih imatelja u temeljnom kapitalu iznosio od 0,05% do 50,0%. Od ukupno ponuđenih dionica i udjela 258 društava, putem Zagrebačke burze u 2009. za prava prodane su dionice i udjeli 103 društava nominalne vrijednosti 122.565.415,00 kn. Postignuta je cijena na dražbi u iznosu 30.799.268,00 kn.

Tijekom 2009. na temelju odluka Upravnog odbora Fonda, odobreni su zajmovi 14 društava u ukupno ugovorenom iznosu 210.870.443,00 kn. Isplaćeno je 164.565.664,00 kn, od čega 80.266.200,00 kn iz vlastitih sredstava, a 84.299.464,00 kn iz sredstava pribavljenih zaduživanjem kod poslovnih banaka. Zajmovi su dani za isplatu plaća, likvidnost društava, podmirenje obveza, održavanje kontinuiteta proizvodnje, te reprogram duga.

Revizijom uočene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih financijskih kontrola, financijski plan, prihode, rashode, imovinu, te obveze nisu značajnije utjecali na istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i pravilnost poslovanja.